اشرفی پہاڑہ

مرتب
مولوی و ماسٹر تاج محمد قادری الاشرفی
خادم دار العلوم افضال رحمانیہ مقام بھگدیوار
پوسٹ چمروپور ضلع بلرامپور (یوپی)

بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

نام کتاب : اشرفی پہاڑہ

مرتب : مولوی و ماسٹر تاج محمد قادری الاشرفی

حسب فرمائش : حضرت مولانا محمد علی واحدی صاحب
صدر المدرسین دار العلوم اہلسنت معین العلوم باینتال سدھارتھ نگر

نظر ثانی : ماسٹر غلام رسول و ماسٹر رحمت اللہ صاحب
استاذ المکرم خادم دار العلوم اہلسنت حشمت العلوم گائیڈیہ

ملنے کے پتے

★ کتب خانہ امجدیہ ۴۲۵ مٹیا محل جامع مسجد دہلی ۶
★ مدرسہ اہلسنت افضال رحمانیہ جگدیوا چھروپور
★ دار العلوم اہلسنت حشمت العلوم گائیڈیہ بلرامپور
★ دار العلوم اہلسنت حشمت الرضا تحلیہا بلرامپور
★ دار العلوم اہلسنت معین العلوم باینتال سدھارتھ نگر
★ امجدیہ بک ڈپو اترولہ ضلع بلرام پور
★ نظامی بک ڈپو ڈومریاگنج ضلع سدھارتھ نگر
★ صابر بک ڈپو کچھوچھہ شریف، سلامی گیٹ، ضلع امبیڈکر نگر

شرف انتساب

حضور غوث اعظم و پیران پیر، روشن ضمیر شیخ
محی الدین سید عبد القادر
جیلانی ثم بغدادی، رضی اللہ تعالیٰ عنہ

حضور غوث العالم، تارک السلطنت، سلطان
سید مخدوم اشرف جہانگیر سمنانی
کچھوچھوی رضی اللہ تعالیٰ عنہ

حضور مجدد دین و ملت
سرکار اعلیٰ حضرت فاضل بریلی رضی اللہ تعالیٰ عنہ

نگاہِ اوّلین

لَکَ الْحَمْدُ یَا اللّٰہ
وَالصَّلٰوۃُ وَالسَّلَامُ عَلَیْکَ یَا رَسُوْلَ اللّٰہ (صلی اللہ علیہ وسلم)

جب میں دار العلوم سبحانیہ مفتاح العلوم محمد پور چندر دیپ گھاٹ گورا چوکی مولانا محمد معراج صاحب مصباحی کے ذریعہ (جو اس وقت مدرسہ ہذا کے صدر المدرسین تھے) گیا تو وہاں ۱۰؍شوال ۱۴۳۱ھ کو میری تقرری ہوئی۔ کچھ دنوں تک ہندی، انگریزی، سائنس، سماج، ریاضی وغیرہ پڑھاتا رہا۔ جب مولانا محمد معراج صاحب مستعفی ہو گئے تو مطبخ کا دیکھ ریکھ میرے ذمہ ہو گیا۔ پھر کچھ مہینے کے بعد مجھے صدر المدرسین بنا دیا گیا تو ذمہ داری بہت زیادہ ہو گئی جس سے میں اکثر رات میں بچوں کی کاپیوں میں کام دیتا اسے دیکھ کر ساتھی محترم مولانا محمد علی واحدی صاحب (جو اس وقت معین العلوم باینتال کے صدر المدرسین ہیں) نے مشورہ دیا کہ ماسٹر صاحب جو کام آپ رات میں کرتے ہیں اس سے بہتر ہے کہ آپ ان سب کو چن کر ایک کتابچہ تیار کر کے چھپوا دیں تاکہ بچے اسی سے نقل کر لیا کریں۔ یہ بات میرے ذہن میں بیٹھ گئی۔ پھر میں کتابوں پر نشان لگا کر

عالی جناب قاری علی حسن نظامی صاحب کو دے دیتا حضرت اس کی ایک کاپی تحریر کر دیتے۔ یہاں تک کہ یہ کتابچہ جو جنتری کی شکل میں ہے مکمل ہو گیا ہے تو اس کا نام اشرفی پہاڑہ رکھا ۲۵؍مئی ۲۰۱۲ء کو مستعفی ہو کر ۲؍جون سے مدرسہ اہلسنت افضال رحمانیہ میں تدریسی خدمات انجام دے رہا ہوں۔

دعا ہے کہ مولیٰ کریم حضور غوث العالم سید مخدوم اشرف جہانگیر سمنانی رضی اللہ تعالیٰ عنہ کے صدقہ وطفیل اس کو مقبولیت بخشے اور جنہوں نے مجھے دین کی خدمت کرنے کا جذبہ دیا بالخصوص مولانا محمد معراج مصباحی مولانا محمد علی واحدی و قاری علی حسن نظامی کو اجر عظیم عطا فرمائے۔ (آمین) آخر میں اہل علم حضرات سے گزارش ہے کہ اس میں کہیں غلطیاں ملیں تو ضرور ہمیں مطلع کریں تاکہ نئے ایڈیشن میں تصحیح کر دی جائے۔

بحرمۃ النبی الکریم الامین علیہ وعلی الہ افضل الصلوٰۃ واکمل التسلیم۔

تاج محمد قادری الاشرفی
۱۴۳۳ھ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ
نَحْمَدُهٗ وَنُصَلِّيْ عَلٰى رَسُوْلِهِ الْكَرِيْمِ ○

قوت حافظہ کی دعا:

اَللّٰهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَانْشُرْ عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَاذَا الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ ○

اوّل کلمہ طیب

لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ مُحَمَّدٌ رَّسُوْلُ اللّٰهِ ○

دوم کلمہ شہادت

اَشْهَدُ اَنْ لَّآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهٗ وَرَسُوْلُهٗ ○

سوم کلمہ تمجید

سُبْحَانَ اللّٰهِ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ وَلَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاللّٰهُ اَكْبَرُ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيْمِ ○

چہارم کلمہ توحید

لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهٗ لَا شَرِيْكَ لَهٗ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ يُحْيِيْ وَيُمِيْتُ وَهُوَ حَيٌّ لَّا يَمُوْتُ اَبَدًا اَبَدًا ذُو الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ بِيَدِهِ الْخَيْرُ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ○

پنجم کلمہ استغفار

اَسْتَغْفِرُ اللّٰهَ رَبِّيْ مِنْ كُلِّ ذَنْبٍ اَذْنَبْتُهٗ عَمَدًا اَوْ خَطَاً سِرًّا اَوْ عَلَانِيَةً وَّاَتُوْبُ اِلَيْهِ مِنَ الذَّنْبِ الَّذِيْ اَعْلَمُ وَمِنَ الذَّنْبِ الَّذِيْ لَآ اَعْلَمُ اِنَّكَ اَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوْبِ وَسَتَّارُ الْعُيُوْبِ وَغَفَّارُ الذُّنُوْبِ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيْمِ ○

ایمان مجمل

اٰمَنْتُ بِاللّٰهِ كَمَا هُوَ بِاَسْمَآئِهٖ وَصِفَاتِهٖ وَقَبِلْتُ جَمِيْعَ اَحْكَامِهٖ اِقْرَارٌ بِاللِّسَانِ وَتَصْدِيْقٌ بِالْقَلْبِ ○

ایمان مفصّل

اٰمَنْتُ بِاللّٰهِ وَمَلٰٓئِكَتِهٖ وَكُتُبِهٖ وَرُسُلِهٖ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَالْقَدْرِ خَيْرِهٖ وَشَرِّهٖ مِنَ اللّٰهِ تَعَالٰى وَالْبَعْثِ بَعْدَ الْمَوْتِ ○

عربی حروف

ا	ب	ت	ث	ج	ح	خ	د	ذ
ر	ز	س	ش	ص	ض	ط	ظ	ع
غ	ف	ق	ک	ل	م	ن	و	ہ
			لا	ء	ی			

اُردو حروف

ا	ب	پ	ت	ٹ	ث	ج	چ	ح
خ	د	ڈ	ذ	ر	ڑ	ز	ژ	س
ش	ص	ض	ط	ظ	ع	غ	ف	ق
ک	گ	ل	م	ن	و	ھ	ی	ے

زبر	زیر	پیش	دوزبر	دوزیر	دوپیش	کھڑا زیر	کھڑا زبر	جزم	تشدید	مد	بڑا مد

हिन्दी अक्षर

(स्वर)

अ	आ	इ	ई	उ	ऊ	ऋ
ए	ऐ	ओ	औ	अं	अ:	

(व्यंजन)

क	ख	ग	घ	ड.	च	छ
ज	झ	ञ	ट	ठ	ड	ढ
ण	त	थ	द	ध	न	प
फ	ब	भ	म	य	र	ल
व	श ष	स	ह	क्ष	त्र	ज्ञ

(मात्राएं)

स्वर	अ	आ	इ	ई	उ	ऊ	ऋ	ए	ऐ	ओ	औ	अं	अः
मात्रा		ा	ि	ी	ु	ू	ृ	े	ै	ो	ौ	ं	ः

(English) Capital Letters (انگریزی حروف)

A	B	C	D	E	F	G	H	I
J	K	L	M	N	O	P	Q	R
S	T	U	V	W	X	Y	Z	

(English) Small Letters (انگریزی حروف)

a	b	c	d	e	f	g	h	i
j	k	l	m	n	o	p	q	r
s	t	u	v	w	x	y	z	

Vowels(स्वर)

A	E	I	O	U

Consonants (व्यंजन)

B	C	D	F	G	H	J	K	L	M	N
P	Q	R	S	T	V	W	X	Y	Z	

Day	दिन	دن
Date	दिनांक	تاریخ

Imatation	नकल	نقل
Dictation	इमला	املا

नामलिखना सीखो

स्वर (Vowels)

अ A	आ AA	इ I	ई EE	उ U	ऊ OO
ए E	ऐ AI	ओ O	औ AU	अं N	अ:AHA

व्यंजन (Consonants)

क K	ख KH	ग G	घ GH	ङ N
च CH	छ CHH	ज J	झ JH	ञ N
ट T	ठ TH	ड D	ढ DH	ण N
त T	थ TH	द D	ध DH	न N
प P	फ PH	ब B	भ BH	म M
य Y	र R	ल L	व V	श SH
स S	ह H	क्ष KSH	त्र TR	ज्ञ GA
ज़ Z ذ ز ض ظ	फ़ F ف	GH ग़ غ	क़ Q ق	

۱	o	اکائی
۲	oo	دہائی
۳	ooo	سیکڑہ
۴	oooo	ہزار
۵	ooooo	دس ہزار
۶	oooooo	لاکھ
۷	ooooooo	دس لاکھ
۸	oooooooo	کروڑ
۹	ooooooooo	دس کروڑ
۱۰	oooooooooo	ارب
۱۱	ooooooooooo	دس ارب
۱۲	oooooooooooo	کھرب
۱۳	ooooooooooooo	دس کھرب
۱۴	oooooooooooooo	نیل
۱۵	ooooooooooooooo	دس نیل
۱۶	oooooooooooooooo	پدم
۱۷	ooooooooooooooooo	دس پدم
۱۸	oooooooooooooooooo	سنکھ
۱۹	ooooooooooooooooooo	دس سنکھ

مختلف زبانوں کی گنتیاں

رقمی	رومن	انگریزی	ہندی	اردو	عربی
عہ/	I	1	१	۱	١
عار/	II	2	२	۲	٢
سے/	III	3	३	۳	٣
للعہ/	IV	4	४	۴	٤
عہ/	V	5	५	۵	٥
لے/	VI	6	६	۶	٦
سعہ/	VII	7	७	۷	٧
سے/	VIII	8	८	۸	٨
لعہ/	IX	9	९	۹	٩
عہ/	X	10	१०	۱۰	١٠

گنتی ایک سے سو تک (1 to 100)

One	एक	I	१	1	۱	ایک
Two	दो	II	२	2	۲	دو
Three	तीन	III	३	3	۳	تین
Four	चार	IV	४	4	۴	چار
Five	पाँच	V	५	5	۵	پانچ
Six	छ	VI	६	6	۶	چھ
Seven	सात	VII	७	7	۷	سات
Eight	आठ	VIII	८	8	۸	آٹھ
Nine	नौ	IX	९	9	۹	نو
Ten	दस	X	१०	10	۱۰	دس
Eleven	ग्यारह	XI	११	11	۱۱	گیارہ
Twelve	बारह	XII	१२	12	۱۲	بارہ
Thirteen	तेरह	XIII	१३	13	۱۳	تیرہ

Fourteen	चौदह	XIV	१४	14	۱۴	چودہ
Fifteen	पनद्रह	XV	१५	15	۱۵	پندرہ
Sixteen	सोलह	XVI	१६	16	۱۶	سولہ
Seveteen	सत्रह	XVII	१७	17	۱۷	سترہ
Eighteen	अठारह	XVIII	१८	18	۱۸	اٹھارہ
Ninteen	उन्नीस	XIX	१९	19	۱۹	انیس
Twenty	बीस	XX	२०	20	۲۰	بیس
Twenty One	इक्कीस	XXI	२१	21	۲۱	اکیس
Twenty Two	बाइस	XXII	२२	22	۲۲	بائیس
Twenty Three	तेइस	XXIII	२३	23	۲۳	تیئیس
Twenty Four	चौबीस	XXIV	२४	24	۲۴	چوبیس
Twenty Five	पचीस	XXV	२५	25	۲۵	پچیس
Twenty Six	छब्बीस	XXVI	२६	26	۲۶	چھبیس
Twenty Seven	सत्ताइस	XXVII	२७	27	۲۷	ستائیس
Twenty Eight	अट्ठाइस	XXVIII	२८	28	۲۸	اٹھائیس

Twenty Nine	उन्तीस	XXIX	२९	29	۲۹	انتیس
Thirty	तीस	XXX	३०	30	۳۰	تیس
Thirty One	इक्तीस	XXXI	३१	31	۳۱	اکتیس
Thirty Tow	बत्तीस	XXXII	३२	32	۳۲	بتیس
Thirty Three	तैंतीस	XXXIII	३३	33	۳۳	تینتیس
Thirty Four	चौंतीस	XXXIV	३४	34	۳۴	چونتیس
Thirty Five	पैंतीस	XXXV	३५	35	۳۵	پینتیس
Thirty Six	छत्तीस	XXXVI	३६	36	۳۶	چھتیس
Thirty Seven	सैंतीस	XXXVII	३७	37	۳۷	سینتیس
Thirty Eigth	अड़तीस	XXXVIII	३८	38	۳۸	اڑتیس
Thirty Nine	उनतालिस	XXXIX	३९	39	۳۹	انتالیس
Fourty	चालिस	XL	४०	40	۴۰	چالیس
Fourty One	इकतालिस	XLI	४१	41	۴۱	اکتالیس
Fourty Tow	ब्यालिस	XLII	४२	42	۴۲	بیالیس
Fourty Three	तिरालिस	XLIII	४३	43	۴۳	تینتالیس

Fourty Four	चौवालिस	XLIV	४४	44	۴۴	چوالیس
Fourty Five	पैंतालिस	XLV	४५	45	۴۵	پینتالیس
Fourty Sex	छियालिस	XLVI	४६	46	۴۶	چھیالیس
Fourty Seven	सैंतालिस	XLVII	४७	47	۴۷	سینتالیس
Fourty Eight	अड़तालिस	XLVIII	४८	48	۴۸	اڑتالیس
Fourty Nine	उन्चास	XLIX	४९	49	۴۹	انچاس
Fifty	पचास	L	५०	50	۵۰	پچاس
Fifty One	इक्यावन	LI	५१	51	۵۱	اکیاون
Fifty Tow	बावन	LII	५२	52	۵۲	باون
Fifty Three	तिरपन	LIII	५३	53	۵۳	ترپن
Fifty Fuor	चौवन	LIV	५४	54	۵۴	چون
Fifty Five	पचपन	LV	५५	55	۵۵	پچپن
Fifty Six	छप्पन	LVI	५६	56	۵۶	چھپن
Fifty Seven	सत्तावन	LVII	५७	57	۵۷	ستاون
Fifty Eight	अट्ठावन	LVIII	५८	58	۵۸	اٹھاون

Fifty Nine	उनसठ	LIX	५९	59	۵۹	انسٹھ
Sixty	साठ	LX	६०	60	۶۰	ساٹھ
Sixty One	इकसठ	LXI	६१	61	۶۱	اکسٹھ
Sixty Tow	बासठ	LXII	६२	62	۶۲	باسٹھ
Sixty Three	तिरसठ	LXIII	६३	63	۶۳	ترسٹھ
Sixty Four	चौसठ	LXIV	६४	64	۶۴	چونسٹھ
Sixty Five	पैंसठ	LXV	६५	65	۶۵	پینسٹھ
Sixty Six	छयासठ	LXVI	६६	66	۶۶	چھیاسٹھ
Sixty Seven	सड़सठ	LXVII	६७	67	۶۷	سڑسٹھ
Sixty Eight	अड़सठ	LXVIII	६८	68	۶۸	اڑسٹھ
Sixty Nine	उनहत्तर	LXIX	६९	69	۶۹	انہتر
Seventy	सत्तर	LXX	७०	70	۷۰	ستر
Seventy One	इकहत्तर	LXXI	७१	71	۷۱	اکہتر
Seventy Tow	बहत्तर	LXXII	७२	72	۷۲	بہتر
Seventy Three	तिहत्तर	LXXIII	७३	73	۷۳	تہتر

Seventy Four	चौहत्तर	LXXIV	७४	74	۷۴	چوہتر
Seventy Five	पचहत्तर	LXXV	७५	75	۷۵	پچہتر
Seventy Six	छिहत्तर	LXXVI	७६	76	۷۶	چھہتر
Seventy Seven	सतहत्तर	LXXVII	७७	77	۷۷	ستہتر
Seventy Eight	अठहत्तर	LXXVIII	७८	78	۷۸	اٹھہتر
Seventy Nine	उन्यासी	LXXIX	७९	79	۷۹	اناسی
Eighty	अस्सी	LXXX	८०	80	۸۰	اسی
Eighty One	इक्यासी	LXXXI	८१	81	۸۱	اکیاسی
Eighty Tow	बयासी	LXXXII	८२	82	۸۲	بیاسی
Eighty Three	तिरासी	LXXXIII	८३	83	۸۳	تراسی
Eighty Four	चौरासी	LXXXIV	८४	84	۸۴	چوراسی
Eighty Five	पचासी	LXXXV	८५	85	۸۵	پچاسی
Eighty Six	छियासी	LXXXVI	८६	86	۸۶	چھیاسی
Eighty Seven	सतासी	LXXXVII	८७	87	۸۷	ستاسی
Eighty Eight	अठासी	LXXXVIII	८८	88	۸۸	اٹھاسی

Eighty Nine	नवासी	LXXXIX	८९	89	۸۹	نواسی
Ninty	नब्बे	XC	९०	90	۹۰	نوے
Ninty One	इक्यानवे	XCI	९१	91	۹۱	اکیانوے
Ninty Tow	बानवे	XCII	९२	92	۹۲	بانوے
Ninty Three	तिरानवे	XCIII	९३	93	۹۳	ترانوے
Ninty Four	चौरानवे	XCIV	९४	94	۹۴	چورانوے
Ninty Five	पंचानवे	XCV	९५	95	۹۵	پچانوے
Ninty Six	छियानवे	XCVI	९६	96	۹۶	چھیانوے
Ninty Seven	सत्तानवे	XCVII	९७	97	۹۷	ستانوے
Ninty Eight	अट्ठानवे	XCVIII	९८	98	۹۸	اٹھانوے
Ninty Nine	निन्यानवे	XCIX	९९	99	۹۹	ننانوے
Hundred	सौ	C	१००	100	۱۰۰	سو
Five Hundred	पाँच सौ	D	५००	500	۵۰۰	پانچ سو
Thousand	एक हजार	M	१०००	1000	۱۰۰۰	ایک ہزار

اُردو پہاڑہ ایک سے دس تک (۱ سے ۱۰ تک)

۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۲۰	۱۸	۱۶	۱۴	۱۲	۱۰	۸	۶	۴	۲
۳۰	۲۷	۲۴	۲۱	۱۸	۱۵	۱۲	۹	۶	۳
۴۰	۳۶	۳۲	۲۸	۲۴	۲۰	۱۶	۱۲	۸	۴
۵۰	۴۵	۴۰	۳۵	۳۰	۲۵	۲۰	۱۵	۱۰	۵
۶۰	۵۴	۴۸	۴۲	۳۶	۳۰	۲۴	۱۸	۱۲	۶
۷۰	۶۳	۵۶	۴۹	۴۲	۳۵	۲۸	۲۱	۱۴	۷
۸۰	۷۲	۶۴	۵۶	۴۸	۴۰	۳۲	۲۴	۱۶	۸
۹۰	۸۱	۷۲	۶۳	۵۴	۴۵	۳۶	۲۷	۱۸	۹
۱۰۰	۹۰	۸۰	۷۰	۶۰	۵۰	۴۰	۳۰	۲۰	۱۰

اردو پہاڑہ گیارہ سے بیس تک (۱۱ سے ۲۰ تک)

۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰
۲۲	۲۴	۲۶	۲۸	۳۰	۳۲	۳۴	۳۶	۳۸	۴۰
۳۳	۳۶	۳۹	۴۲	۴۵	۴۸	۵۱	۵۴	۵۷	۶۰
۴۴	۴۸	۵۲	۵۶	۶۰	۶۴	۶۸	۷۲	۷۶	۸۰
۵۵	۶۰	۶۵	۷۰	۷۵	۸۰	۸۵	۹۰	۹۵	۱۰۰
۶۶	۷۲	۷۸	۸۴	۹۰	۹۶	۱۰۲	۱۰۸	۱۱۴	۱۲۰
۷۷	۸۴	۹۱	۹۸	۱۰۵	۱۱۲	۱۱۹	۱۲۶	۱۳۳	۱۴۰
۸۸	۹۶	۱۰۴	۱۱۲	۱۲۰	۱۲۸	۱۳۶	۱۴۴	۱۵۲	۱۶۰
۹۹	۱۰۸	۱۱۷	۱۲۶	۱۳۵	۱۴۴	۱۵۳	۱۶۲	۱۷۱	۱۸۰
۱۱۰	۱۲۰	۱۳۰	۱۴۰	۱۵۰	۱۶۰	۱۷۰	۱۸۰	۱۹۰	۲۰۰

हिन्दी पहाड़ा (1 से 10)

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
२	४	६	८	१०	१२	१४	१६	१८	२०
३	६	९	१२	१५	१८	२१	२४	२७	३०
४	८	१२	१६	२०	२४	२८	३२	३६	४०
५	१०	१५	२०	२५	३०	३५	४०	४५	५०
६	१२	१८	२४	३०	३६	४२	४८	५४	६०
७	१४	२१	२८	३५	४२	४९	५६	६३	७०
८	१६	२४	३२	४०	४८	५६	६४	७२	८०
९	१८	२७	३६	४५	५४	६३	७२	८१	९०
१०	२०	३०	४०	५०	६०	७०	८०	९०	१००

हिन्दी पहाड़ा (11 से 20)

११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०
२२	२४	२६	२८	३०	३२	३४	३६	३८	४०
३३	३६	३९	४२	४५	४८	५१	५४	५७	६०
४४	४८	५२	५६	६०	६४	६८	७२	७६	८०
५५	६०	६५	७०	७५	८०	८५	९०	९५	१००
६६	७२	७८	८४	९०	९६	१०२	१०८	११४	१२०
७७	८४	९१	९८	१०५	११२	११९	१२६	१३३	१४०
८८	९६	१०४	११२	१२०	१२८	१३६	१४४	१५२	१६०
९९	१०८	११७	१२६	१३५	१४४	१५३	१६२	१७१	१८०
११०	१२०	१३०	१४०	१५०	१६०	१७०	१८०	१९०	२००

Table (1 to 10)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2	4	6	8	10	12	14	16	18	20
3	6	9	12	15	18	21	24	27	30
4	8	12	16	20	24	28	32	36	40
5	10	15	20	25	30	35	40	45	50
6	12	18	24	30	36	42	48	54	60
7	14	21	28	35	42	49	56	63	70
8	16	24	32	40	48	56	64	72	80
9	18	27	36	45	54	63	72	81	90
10	20	30	40	50	60	70	80	90	100

Table (11 to 20)

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
22	24	26	28	30	32	34	36	38	40
33	36	39	42	45	48	51	54	57	60
44	48	52	56	60	64	68	72	76	80
55	60	65	70	75	80	85	90	95	100
66	72	78	84	90	96	102	108	114	120
77	84	91	98	105	112	119	126	133	140
88	96	104	112	120	128	136	144	152	160
99	108	117	126	135	144	153	162	171	180
110	120	130	140	150	160	170	180	190	200

Table (21 to 30)

21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
42	44	46	48	50	52	54	56	58	60
63	66	69	72	75	78	81	84	87	90
84	88	92	96	100	104	108	112	116	120
105	110	115	120	125	130	135	140	145	150
126	132	138	144	150	156	162	168	174	180
147	154	161	168	175	182	189	196	203	210
168	176	184	192	200	208	216	224	232	240
189	198	207	216	225	234	243	252	261	270
210	220	230	240	250	260	270	280	290	300

Table (31 to 40)

31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
62	64	66	68	70	72	74	76	78	80
93	96	99	102	105	108	111	114	117	120
124	128	132	136	140	144	148	152	156	160
155	160	165	170	175	180	185	190	195	200
186	192	198	204	210	216	222	228	234	240
217	224	231	238	245	252	259	266	273	280
248	256	264	272	280	288	296	304	312	320
279	288	297	306	315	324	333	342	351	360
310	320	330	340	350	360	370	380	390	400

نشانات و نام

انگریزی نام	ہندی نام	اردو نام	نشانات	نمبر شمار
Plus	धन	جوڑ (جمع)	+	۱
Minus	घटाना	گھٹاؤ	−	۲
Multyply	गुणा	ضرب	×	۳
Divide	भाग	تقسیم	÷	۴
Equal	बराबा	مساوی	=	۵
Circle	वृत	دائرہ	○	۶
Square	वर्ग	مربع	□	۷
Rectangle	आयत	مستطیل	▭	۸
Triangle	त्रिभुज	مثلث	△	۹
Corner	कोण	زاویہ	<	۱۰
Persantez	प्रतिशत	فیصد	%	۱۱
Brekets	कोष्ठक	قوسین	( )	۱۲
	चूकि		∵	۱۳
	इसलिए		∴	۱۴
	दशमलव		.	۱۵
	अनुपात		∶	۱۶

کچھ ضروری معلومات

سوال: ایک سال میں کتنے مہینے ہوتے ہیں اور ان کے نام کیا ہیں؟
جواب: ایک سال میں بارہ مہینے ہوتے ہیں اور ان کے نام یہ ہیں:

عربی مہینے

(۱) محرم	(۲) صفر	(۳) ربیع الاول	(۴) ربیع الآخر
(۵) جمادی الاولیٰ	(۶) جمادی الآخرۃ	(۷) رجب	(۸) شعبان
(۹) رمضان	(۱۰) شوال	(۱۱) ذیقعدہ	(۱۲) ذی الحجہ

ہندی مہینے

(۱) چیت चैत	(۲) بیساکھ बैसाख	(۳) جیٹھ ज्येठ	(۴) اساڑھ असाड़
(۵) ساون सावन	(۶) بھادوں भादवाँ	(۷) کنوار कुंवार	(۸) کارتک कार्तिक
(۹) اگہن आगहन	(۱۰) پوس पौस (पूस)	(۱۱) ماگھ माघ	(۱۲) پھاگن फागुन

انگریزی مہینے

1. January जनुअरी	2. February फरवरी	3. March मार्च	4. April अप्रैल
5. May मई	6. June जून	7. July जुलाई	8. August अगस्त
9. September सितम्बर	10. October अकतूबर	11. November नोम्बर	12. December दिसम्बर

سوال: ایک سال میں کتنے ہفتے اور کتنے دن ہوتے ہیں؟
جواب: ایک سال میں باون ہفتے اور تین سو پینسٹھ دن ہوتے ہیں یا تین سو چھیاسٹھ دن ہوتے ہیں۔
سوال: کون سا مہینہ ۳۰ دن کا اور کونسا مہینہ ۳۱ دن کا ہوتا ہے؟
جواب: اس کو جاننے کے لئے یہ شعر یاد کرلیں

اپریل نومبر، جون، ستمبر ان میں ہیں دن تیس
چھوڑ فروری باقی سب دن ہوتے ہیں اکتیس

سوال: فروری کتنے دنوں کا ہوتا ہے؟
جواب: زیادہ تر ۲۸ اور کبھی ۲۹ دنوں کا بھی ہوتا ہے۔

سوال: فروری کس سال ۲۸ دن کا ہوتا ہے؟ اور کس سال ۲۹ دن کا ہوتا ہے؟
جواب: فروری تین سال ۲۸ دنوں کا ہوتا ہے اور جس سال سن چار سے تقسیم ہو جائے اس سال فروری کا مہینہ ۲۹ دن کا ہوتا ہے۔ اور اس سال کو لوندورس (लौंद वर्ष) کہتے ہیں۔ جیسے ۲۰۱۲، ۲۰۱۶، ۲۰۲۰۔
سوال: ایک ہفتے میں کتنے دن ہوتے ہیں اور ان کے نام کیا ہیں؟
ج: ایک ہفتے میں سات دن ہوتے ہیں اور ان کے نام یہ ہیں:

عربی	فارسی	اردو	ہندی	انگریزی
یَوْمُ السَّبْتُ	شنبہ	سنیچر	शनिवार	Saturday
یَوْمُ الْأَحَدُ	یکشنبہ	اتوار	रविवार	Sunday
یَوْمُ الْاِثْنَیْنِ	دوشنبہ	پیر	सोमवार	Monday
یَوْمُ الثُّلَاثَاءُ	سہ شنبہ	منگل	मंगलवार	Tusday
یَوْمُ الْأَرْبِعَاءُ	چہارشنبہ	بدھ	बुधवार	Wednesday
یَوْمُ الْخَمِیْسُ	پنجشنبہ	جمعرات	गुरुवार	Thusday
یَوْمُ الْجُمُعَةُ	آدینہ	جمعہ	शुक्रवार	Friday

سوال: ایک دن میں کتنے گھنٹے ہوتے ہیں؟
جواب: ایک دن میں چوبیس گھنٹے ہوتے ہیں۔
سوال: ایک گھنٹے میں کتنے منٹ اور ایک منٹ میں کتنے سکنڈ ہوتے ہیں؟
جواب: ایک گھنٹے میں ساٹھ منٹ اور ایک منٹ میں ساٹھ سکنڈ ہوتے ہیں
سوال: ایک روپے میں کتنے پیسے ہوتے ہیں اور کتنے آنے ہوتے ہیں؟
جواب: ایک روپے میں سو پیسے ہوتے ہیں اور سولہ آنے ہوتے ہیں؟
سوال: ایک درجن میں کتنے عدد ہوتے ہیں اور دو عدد کو کیا کہتے ہیں؟
جواب: ایک درجن میں بارہ عدد ہوتے ہیں اور دو عدد کو جوڑی کہتے ہیں۔
سوال: ایک کنٹل میں کتنے کلو ہوتے ہیں اور دس کنٹل کو کیا کہتے ہیں؟
جواب: ۱۰۰ کلو کا ایک کنٹل ہوتا ہے اور دس کنٹل کو ایک ٹن کہتے ہیں۔
سوال: دہائی اور شتابدی کسے کہتے ہیں؟
جواب: دس سال کو دہائی اور سو سال کو شتابدی کہتے ہیں۔
اور اردو میں سو سال کو صدی کہتے ہیں۔
سوال: سمتیں کل کتنی ہیں اور ان کے نام کیا ہیں؟
جواب: سمتیں کل چھ ہیں اور ان کے نام یہ ہیں:

پورب	پچھم	اتر	دکھن	نیچے	اوپر
पूर्व	पश्चिम	उत्तर	दक्षिण	नीचे	ऊपर
West	East	North	South	Dwon	Up

बटा का ज्ञान بٹا کا علم

$\frac{1}{4}$	چوتھائی یعنی پچیس پیسہ	$\frac{1}{2}$	آدھا یعنی پچاس پیسہ
$\frac{3}{4}$	پونے یعنی پچھتر پیسہ	$1\frac{1}{4}$	سوا ایک یعنی ایک روپیہ پچیس پیسہ
$\frac{1}{3}$	تہائی یعنی تینتیس صحیح ایک بٹا تین پیسہ		

कि. ग्राम का ज्ञान کلوگرام کا علم

ایک کلوگرام برابر: ۱۰ ہکٹوگرام	ایک گرام برابر: ۱۰ ڈیسی گرام
ایک کلوگرام برابر: ۱۰۰ ڈیکاگرام	ایک گرام برابر: ۱۰۰ سینٹی گرام
ایک کلوگرام برابر: ۱۰۰۰ گرام	ایک گرام برابر: ۱۰۰۰ ملی گرام

نوٹ: اسی طرح میٹر لیٹر وغیرہ بنا سکتے ہیں۔

زمین کی ماپ (نپائی)

- ★ ۶۸ مربع فٹ کا ایک بسوانسی ہوتا ہے۔
- ★ ۲۰ بسوانسی کا ایک بسوہ ہوتا ہے۔
- ★ ۲۰ بسوہ کا ایک بیگھ ہوتا ہے۔
- ★ ۵۴۴ مربع فٹ کا ایک منڈی ہوتا ہے۔
- ★ ڈھائی منڈی کا ایک بسوہ ہوتا ہے۔
- ★ ۱۳۶۰ مربع فٹ کا ایک بسوہ ہوتا ہے۔
- ★ ۲۷۲۰۰ مربع فٹ کا ایک بیگھ ہوتا ہے۔
- ★ ۸۱۶ مربع انچ کا ایک بسوانسی ہوتا ہے۔
- ★ ۱۶۳۲۰ مربع انچ کا ایک بسوہ ہوتا ہے۔
- ★ ۳۲۶۴۰۰ مربع انچ کا ایک بیگھ ہوتا ہے۔
- ★ کسی کھیت کو بیگھ بنانے کے لئے اس کی لمبائی اور چوڑائی کو ناپ لیا جائے

پھر لمبائی کو چوڑائی سے ضرب دے دیا جائے۔
جو حاصل ہو اس کو ۲۰ سے تقسیم کر دیا جائے
پھر جو حاصل ہو وہ بسوہ بن گیا اب اس کو ۲۰ سے تقسیم کر دیا جائے۔

پھر جو حاصل ہو وہ بیگھ ہو گیا جیسے کھیت کی لمبائی ۱۶۰ بسوانسی (ڈھر ہے)

اور چوڑائی ۵۰ (ڈھر) ہے۔

تو اس کو اس طرح بیگھ بنائیں گے ۵۰×۱۶۰=۸۰۰۰ ڈھر
چونکہ ۲۰ ڈھر کا ایک بسوہ ہوتا ہے اسے ۲۰ سے تقسیم کر کے بسوہ بناتے ہیں۔ ۲۰÷۸۰۰۰=۴۰۰ تو ۴۰۰ بسوہ بنا۔
چونکہ ۲۰ بسوہ کا ایک بیگھ ہوتا ہے اس لئے ۴۰۰ کو ۲۰ سے تقسیم کر کے بیگھ بناتے ہیں۔
۲۰÷۴۰۰=۲۰ تو حاصل تقسیم ہوا ۲۰ اور یہی ۲۰ ایک بیگھ ہے۔

سوال: اگر کسی کھیت کا برابر رقبہ نہ ہو تو کیسے بیگھ بنایا جائے؟

جواب: دونوں لمبے سرو کو جوڑ لیا جائے پھر ۲ سے تقسیم کر دیا جائے اور چوڑائی کے دونوں سرو کو جوڑ لیا جائے پھر اسے دو سے تقسیم کر دیا جائے جیسے:

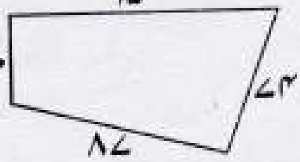

لمبائی: ۹۵+۸۷=۱۸۲
۲÷۱۸۲=۹۱
چوڑائی: ۴۰+۷۴=۱۱۴
۲÷۱۱۴=۵۷
اب کھیت کی لمبائی ۹۱ کو چوڑائی ۵۷ سے ضرب دے دیا جائے۔
۵۷×۹۱=۵۱۸۷ ڈھر ہوا (یعنی بسوانسی)
چونکہ ۲۰ ڈھر کا ایک بسوہ ہوتا ہے اس لئے ۲۰ سے تقسیم کیا جائے۔
۲۰÷۵۱۸۷=۲۵۹ بسوہ ۷ ڈھر چونکہ ۲۰ بسوہ کا ایک بیگھ ہوتا ہے اس لئے اب ۲۰ سے تقسیم کر دیا جائے ۲۰÷۲۵۹=۱۲ بیگھ ۱۹ بسوہ
چونکہ ۷ ڈھر پہلے کا تھا اس لئے ہوا ۱۲ بیگھ ۱۹ بسوہ ۷ ڈھر (بسوانسی)۔

حساب ابجد

اَبْجَدْ				هَوَّزْ		
ا	ب	ج	د	ہ	و	ز
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
حُطِّیْ			کَلِمَنْ			
ح	ط	ی	ک	ل	م	ن
۸	۹	۱۰	۲۰	۳۰	۴۰	۵۰
سَعْفَصْ				قَرَشَتْ		
س	ع	ف	ص	ق	ر	ش	ت
۶۰	۷۰	۸۰	۹۰	۱۰۰	۲۰۰	۳۰۰	۴۰۰

ثَخَذْ			ضَظَغْ		
ث	خ	ذ	ض	ظ	غ
۵۰۰	۶۰۰	۷۰۰	۸۰۰	۹۰۰	۱۰۰۰

سنیچر	اتوار	پیر	منگل
شنبہ	یکشنبہ	دوشنبہ	سہ شنبہ
۳۵۷	۳۸۷	۳۶۷	۴۲۲

بدھ	جمعرات	جمعہ
چہارشنبہ	پنجشنبہ	جمعہ
۵۶۶	۴۱۲	۱۱۸

■❖■

نعرہ

نعرہ تکبیر	اللہ اکبر
نعرہ رسالت	یارسول اللہ
نعرہ حیدری	یاعلی مشکل کشا
نعرہ قادری	یاغوث المدد
نعرہ چشتی	یاخواجہ غریب نواز
نعرہ مجددی	یااعلیٰ حضرت
مسلک اعلیٰ حضرت	زندہ باد
مدرسہ اہلسنت یادارالعلوم اہلسنت	زندہ باد
نعرہ تکبیر	اللہ اکبر
نعرہ رسالت	یارسول اللہ

لاکھوں سلام

15-9-15

پیارے حبیب[1] کو پکار پیارے نبی کا نام لے
دامن مصطفیٰ[1] لے میں آپاے رسول تھام لے

مصطفیٰ[1] جان رحمت پہ لاکھوں سلام
شمع بزم ہدایت پہ لاکھوں سلام

شہریار ارم تاجدار حرم
نو بہار شفاعت پہ لاکھوں سلام

وہ دسوں جن کو جنت کا مژدہ ملا
اس مبارک جماعت پہ لاکھوں سلام

غوث[2] اعظم امام التقی والنقی
جلوہ شان قدرت پہ لاکھوں سلام

۱۔ صلی اللہ تعالیٰ علیہ وسلم ۲۔ رضی اللہ تعالیٰ عنہ

خواجہ خواجگان فخر ہندوستاں
میرے خواجہ کی تربت پہ لاکھوں سلام

ڈال دی قلب میں عظمت مصطفیٰ
سیدی اعلیٰ حضرت پہ لاکھوں سلام

ایک میرا ہی رحمت میں دعویٰ نہیں
شاہ کی ساری امت پہ لاکھوں سلام

تا قیامت رہے اس مدرسے کا نام
گلشن علم و حکمت پہ لاکھوں سلام

کاش محشر میں جب ان کی آمد ہو اور
بھیجیں سب ان کی شوکت پہ لاکھوں سلام

مجھ سے خدمت کے قدسی کہیں ہاں رضا
مصطفیٰ جان رحمت پہ لاکھوں سلام

ا۔ صلی اللہ تعالیٰ علیہ وسلم ۲۔ رضی اللہ تعالیٰ عنہ

کروڑوں درود

کعبہ کے بدرالدجیٰ تم پہ کروڑوں درود
طیبہ کے شمس الضحیٰ تم پہ کروڑوں درود

اور کوئی غیب کیا تم سے نہاں ہو بھلا
جب نہ خدا ہی چھپا تم پہ کروڑوں درود

خلق کے حاکم ہو تم رزق کے قاسم ہو تم
تم سے ملا جو ملا تم پہ کروڑوں درود

شافی و نافی ہو تم کافی و وافی ہو تم
درد کی کرد دوا تم پہ کروڑوں درود

اپنے خطاکاروں کو اپنے ہی دامن میں لو
کون کرے یہ بھلا تم پہ کروڑوں درود

کر کے تمہارے گناہ مانگے تمہاری پناہ
تم کہو دامن میں آ تم پہ کروڑوں درود

کام وہ لے لیجئے تم کو جو راضی کرے
ٹھیک ہو نام رضا تم پہ کروڑوں درود

دُعا

یا الٰہی رحم فرما مصطفیٰ کے واسطے
یا رسول اللہ کرم کیجئے خدا کے واسطے

مشکلیں حل کر شہ مشکل کشا کے واسطے
کربلائیں رد شہید کربلا کے واسطے

بہر شبلی شیر حق دنیا کے کتوں سے بچا
ایک کا رکھ عبد واحد بے ریا کے واسطے

قادری کر قادری رکھ قادریوں میں اٹھا
قدر عبدالقادر قدرت نما کے واسطے

دل کو اچھا تن کو ستھرا جان کو پرنور کر
اچھے پیارے شمس دین بدرالعلیٰ کے واسطے

دو جہاں میں خادم آل رسول اللہ کر
حضرت آل رسول مقتدا کے واسطے

یا الٰہی ہم کو باایمان دنیا سے اٹھا
میرے مولیٰ حضرت احمد رضا کے واسطے

ا۔ صلی اللہ تعالیٰ علیہ وسلم

یادداشت